

Школска 2016/2017. година
Републичко такмичење ученика гимназија
и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

Трећи разред

Шифра: _____

1.	<p>На линије поред следећих одломака из романа <i>Сеобе I</i> Милоша Црњанског напиши бројеве (од 1 до 5) тако да одломци буду у хронолошком редоследу.</p> <p>_____ Тако је ето Исакович пошао на последњи део пута, до мале варошице Штукштата, на Рајни, где су га већ чекали у логору генерала фелдмаршал-лајтнанта Јохана Леополда Беренклау, заповедника целокупне претходнице.</p> <p>_____ Браћа су се била договорила да преваре жену при опроштају, јер старији није хтео да види оно што је она била у стању да учини, у том последњем тренутку.</p> <p>_____ Дан када је госпожи Дафини дошао суђени час, био је топал, летњи дан, крајем августа, после тронедељне суше.</p> <p>_____ Док је Госпожа Дафина пала шака своје деверу, дотле је Вук Исакович, са својим људима, био почео да се пење у Штајерску.</p> <p>_____ Хапшење и суђење његовог најстаријег официра Пишчевича, капетана шидског, разбеснело га је толико да му је крв ударила на нос и да се почео гушити. Највише га је, међутим, потресао крај те војне.</p>	
2.	<p>Подсети се Андрићеве приповетке „Пут Алије Ђерзелеза”, а затим заокружи тачан одговор.</p> <p>а) Ова приповетка састоји се из четири дела и прати један део живота главног јунака. Сам јунак је митски, епски народни јунак из Босне.</p> <p>б) Ова приповетка састоји се из четири дела и прати цео живот главног јунака. Сам јунак је митски, епски народни јунак из Црне Горе.</p> <p>в) Ова приповетка састоји се из три дела и прати један део живота главног јунака. Сам јунак је митски, епски народни јунак из Босне.</p>	
3.	<p>Прецртај један појам који се не односи на приповетку „Мост на Жепи” Иве Андрића.</p> <p style="text-align: center;">МОСТ, ВЕЗИР ЈУСУФ, НЕИМАР, ПРИПОВЕДАЊЕ У ПРВОМ ЛИЦУ, ВИШЕГРАД, ЦАРИГРАД, МИТРОВДАН, ЦИГАНИН СЕЛИМ, ДЕСКРИПЦИЈА, КАМЕН</p>	
4.	<p>Допуни Андрићев цитат речима које недостају. Помоћи ћемо ти тако што можеш да одабереш одговарајући, међу понуђеним глаголима: видети, дотаћи, погледати, такнути, ухватити. Именица се самостално сети!</p> <p>И што _____, све је _____</p> <p>И чега год се _____, све је _____.</p>	

5.	<p>Размишљај о роману <i>На Дрини ћуприја</i> Иве Андрића. Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н.</p> <p>1. Градњу моста наредио је везир Мехмед паша Соколовић 1466. године. Т Н</p> <p>2. Елементарна непогода која је погодила касабу 1799. била је поплава. Т Н</p> <p>3. Андрић приповеда хронолошки са мало дескрипције. Т Н</p> <p>4. У мост је узидана млада Гојковица као симбол вечног живота. Т Н</p> <p>5. Шесто поглавље обележава Карађорђева буна 1804. године. Т Н</p>	
6.	<p>Прочитај следеће стихове, а затим одговори на захтеве.</p> <p>„<u>Како је</u> тешко бити слаб, <u>како је</u> тешко бити сам, и бити стар, а бити млад.”</p> <p>1. Назив песме: _____.</p> <p>2. Аутор песме (пуно име и презиме): _____.</p> <p>3. Назив подвучене стилске фигуре: _____.</p> <p>4. Подвучи стих у којем уочаваш контраст.</p> <p>5. Којој збирци песама припада ова песма? _____.</p>	
7.	<p>На линији испод напиши значење речи КОЛАЈНА.</p> <p>_____</p>	
8.	<p>На основу следећег одломка препознај о ком књижевном делу је реч. Наслов књижевног дела напиши на линији испод одломка.</p> <p>„Кад сви устадоше да пођу, Туна пандур се прогура до Бабијана и пружи му огромни, тврди картон с бојадисаним светим Павлом.”</p> <p>_____</p>	
9.	<p>Заокружи слово испред догађаја који је директно условио драмски заплет Софоклове трагедије <i>Антигона</i>.</p> <p>а) Едип убија краља Лаја и жени се Јокастом.</p> <p>б) Пророк Тиресија указује Едипу на почињени грех.</p> <p>в) Едип умире у Колону и Антигона долази у Тебу.</p> <p>г) Полиник и Етеокле гину у братоубилачком сукобу.</p> <p>д) Креонт Антигону кажњава и осуђује је на смрт.</p> <p>ђ) Хемон и његова мајка извршавају самоубиство.</p>	
10.	<p>Подсети се, помоћу следећег одломка, књижевног остварења Исидоре Секулић „Госпа Нола”, па подвучи реченицу која том одломку не припада.</p> <p>„Причало се у своје време дуго по паланци како је госпа Нола усвојила Тотицу Паулу. Тај случај је први по реду истакао какво је срце у госпа Ноле. Њено је срце живо, свијетло, створено за дјecu и људе око себе. Објавиле локалне новине да ће бити помрачење сунца, и да ће се лепо видети у тај и тај дан и час.”</p>	

11.	<p>Заокружи слово испред оног исказа који тачно одређује место и време радње драме <i>Господа Глембајеви</i> Мирослава Крлеже.</p> <p>а) Радња драме одвија се у Осјеку после Другог светског рата. б) Радња драме одвија се у Загребу током лета 1914. године. в) Радња драме одвија се у Љубљани у зимској ноћи 1941. године. г) Радња драме одвија се у Дубровнику за време Првог светског рата.</p>	
12.	<p>На основу понуђеног описа одреди о ком је песнику реч, па његово име напиши на линији.</p> <p>Овај песник рођен је 1902. године. Прву песму објавио је већ у четрнаестој години. За прву књигу песама <i>Лирика</i> награђен је престижном наградом ЈАЗУ. Након ове збирке песама, објавио је још две: <i>Спасена свјетла</i> и <i>Освијетљени пут</i>. Бавио се превођењем са немачког и руског језика. На једноставан начин певао је о сложеним темама живота, о љубави, социјалној правди и о смислу људског постојања. Умро је 1980. године.</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(име и презиме песника)</p>	
13.	<p>Прочитај следећу строфу, а затим подвуци реч која јој не припада. На линији испод напиши која реч треба да стоји.</p> <p>„У предвечерје, изненада, Ни од кога из дубине гледан Појавио се понад града Месец један.”</p> <p style="text-align: center;">_____</p>	
14.	<p>Прочитај први стих из прве песме <i>Хана</i> Оскара Давича, а затим на линијама објасни (протумачи) подвучену синтагму.</p> <p>„Ја, <u>син мутнога ловца</u>, и видра и овца.”</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
15.	<p>Подсети се <i>Јаме</i> Ивана Горана Ковачића, па одговори на захтеве испод.</p> <p>1. Којој књижевној врсти припада ово дело? _____ .</p> <p>2. За време ког историјског догађаја је дело настало? _____ .</p> <p>3. Од колико певања се састоји <i>Јама</i>? _____ .</p> <p>4. У следећем низу именица подвуци оне 3 (три) које су најдоминантније на почетку дела:</p> <p style="text-align: center;">КРВ, СРЦЕ, СВЕТЛОСТ, ТАМА, ЉУБАВ, ЈЕСЕН, КРАЈ.</p>	
16.	<p>Решити трочлану једначину.</p> <p>Мост Мирабо: _____ : Париз = Вишеградски мост: Дрина: _____ .</p>	
17.	<p>Подвуци 3 (три) кључне речи везане за следеће уметнике: Рајнер Марија Рилке, Гијом Аполинер, Александар Блок.</p> <p>МОДЕРНА КЊИЖЕВНОСТ, ПРЕДРАТНА КЊИЖЕВНОСТ, РОМАНТИЗАМ, ЛИРИКА, АВАНГАРДНО ПЕСНИШТВО, ДАДАИЗАМ, ДИДАСКАЛИЈЕ, ЕПИКА, ЖИТИЈЕ</p>	

18.	<p>Прочитај следећу строфу, а затим заокружи слово које је тачно описује.</p> <p>„Иду тако моћним кроком А пред њима, као брег, Вејавицом том дубоком Ветар вије црвен стег.”</p> <p>а) Строфа је у квинти. Смењују се осмерци и седмерци. Рима је укрштена. Јављају се епитети и поређење.</p> <p>б) Строфа је у катрену. Смењују се седмерци и шестерци. Рима је укрштена. Јављају се епитети и хипербола.</p> <p>в) Строфа је у квинти. Смењују се осмерци и седмерци. Рима је парна. Јављају се персонификација и поређење.</p> <p>г) Строфа је у катрену. Смењују се осмерци и седмерци. Рима је укрштена. Јављају се епитети и поређење.</p>											
19.	<p>Повежи називе песама са њиховим ауторима. Један аутор је вишак.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>„На бури”</td> <td>Десанка Максимовић</td> </tr> <tr> <td>„Тајна рођења”</td> <td>Станислав Винавер</td> </tr> <tr> <td>„Шлеско бденије ”</td> <td>Раде Драинац</td> </tr> <tr> <td>„Човек крај друма”</td> <td>Растко Петровић</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Милан Дединац</td> </tr> </table>	„На бури”	Десанка Максимовић	„Тајна рођења”	Станислав Винавер	„Шлеско бденије ”	Раде Драинац	„Човек крај друма”	Растко Петровић		Милан Дединац	
„На бури”	Десанка Максимовић											
„Тајна рођења”	Станислав Винавер											
„Шлеско бденије ”	Раде Драинац											
„Човек крај друма”	Растко Петровић											
	Милан Дединац											
20.	<p>На линијама поред објашњења појмова напиши број назива појма на који се то објашњење односи. Два назива су сувишна.</p> <p style="text-align: center;">1. СЦЕНОГРАФИЈА, 2. КОСТИМОГРАФИЈА, 3. СЦЕНА, 4. ПОЈАВА, 5. ДРАМСКА СИТУАЦИЈА, 6. СЦЕНСКИ ЈЕЗИК.</p> <p>а) _____ Сачињена је од реплика. Представља најмању тематску јединицу драмске радње.</p> <p>б) _____ Представља низ повезаних догађаја који сачињавају драмску радњу.</p> <p>в) _____ За промену места радње Шекспир је користио овај термин, док чувени теоретичар Томашевски користи и друге појмове.</p> <p>г) _____ Овај термин односи се на визуелне и акустичке сценске знакове који доприносе одговарајућем разумевању поставке књижевноуметничког текста у позоришту.</p>											

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

Трећи разред	Решења:	Напомена:
1.	3, 1, 4, 2, 5	Цео тачан низ – 1 бод.
2.	в)	1 бод
3.	ПРИПОВЕДАЊЕ У ПРВОМ ЛИЦУ	1 бод
4.	И што ПОГЛЕДАМ све је ПЕСМА (ПЈЕСМА) И чега год се ТАКНЕМ/ДОТАКНЕМ све је БОЛ.	Све тачно – 1 бод
5.	1. Н 2. Т 3. Н 4. Н 5. Т	Један, два и три тачна одговора – 0 бодова. Четири и пет тачних одговора – 1 бод.
6.	1. Свакидашња јадиковка 2. Аугустин Тин Ујевић 3. анафора 4. <u>и бити стар, а бити млад.</u> 5. Лелек себра	Један, два и три тачна одговора – 0 бодова. Четири и пет тачних одговора – 1 бод.
7.	Огрлица/ђердан (одликовање, медаља)	1 бод
8.	Салашар	1 бод
9.	г) Полинник и Етеокле гину у братоубилачком сукобу.	1 бод
10.	<u>Њено је срце живо, свијетло, створено за дјецу и људе око себе.</u>	1 бод
11.	б)	1 бод
12.	Добриша Цесарић	1 бод
13.	<u>Месец</u> облак	Оба тачна – 1 бод
14.	Човек без јасног места у друштву / сиромаш / никоговић / неодређеног порекла...	1 бод

	(признају се сви адекватни одговори)	
15.	1. поема 2. Други светски рат 3. 10 (десет) 4. КРВ, СВЕТЛОСТ, ТАМА.	Све тачно – 1 бод
16.	Сена; Вишеград	Све тачно – 1 бод
17.	модерна књижевност, лирика, авангардно песништво.	Све тачно – 1 бод Уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – одговор се не признаје.
18.	г)	1 бод
19.	„На бури” – Десанка Максимовић „Тајна рођења” – Растко Петровић „Шлеско бденије ” – Милан Дединац „Човек крај друма” – Станислав Винавер	1 бод
20.	а) 3 б) 5 в) 4 г) 6	Све тачно – 1 бод